

IN DIENST VAN DE DEMOCRATIE

JAARVERSLAG KAMERORGANISATIE 2006

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL

VOORWOORD

Wie Tweede Kamer zegt, bedoelt meestal de 150 leden in de blauwe stoelen in de halfronde vergaderzaal in het gebouw van de Tweede Kamer in Den Haag.

Maar de Tweede Kamer is ook een bedrijf, waar naast de 150 Kamerleden en hun 350 fractiemedewerkers 600 ambtenaren werken en de begroting ruim 100 miljoen omvat. Een middelgroot bedrijf dat dienstbaarheid en betrouwbaarheid hoog in het vaandel heeft staan. Optimale ondersteuning van alle Kamerleden in al hun werkzaamheden is de kerntaak van de ambtelijke organisatie. In dienst van de democratie.

Dit jaarverslag wil laten zien hoe de Kamerambtenaren samen inhoud geven aan de ondersteuning van 150 volksvertegenwoordigers.

Wij vertrouwen erop dat dit jaarverslag u meer inzicht biedt in de werkwijze van onze organisatie.

Namens het Managementteam wens ik u veel leesplezier.

Jacqueline E. Biesheuvel-Vermeijden
Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Vervroegde verkiezingen	7
Directeur Informatiseringbeleid > interview	13
Nieuwe internetsite	15
Griffier > interview	21
Herziening wet op de parlementaire enquête	25
Directeur Bedrijfsvoering, Financiën en Personeel & Organisatie > interview	29
Organisatie	33
Financiën	39

JUNI | WOENSDAG

29

WEEK | 26

VERVROEGDE VERKIEZINGEN

NAAR DE STEM BUS

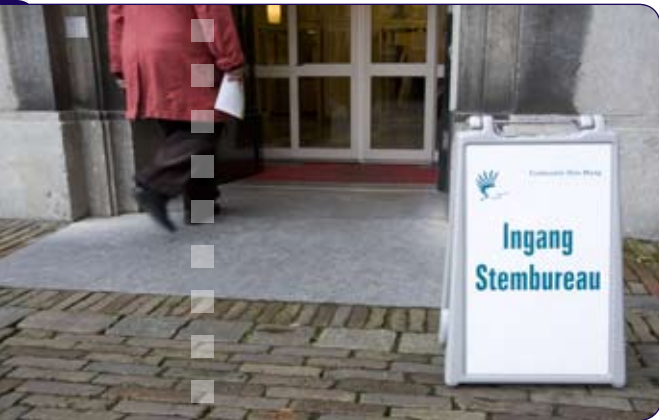
2006 zou het laatste volledige regeringsjaar van het kabinet-Balkenende II zijn. Met het jaar daarop in mei verkiezingen voor de Tweede Kamer. Maar een debat over het Nederlandschap van Kamerlid Ayaan Hirsi Ali leidt tot de val van het kabinet. De kleinste regeringspartij D66 stapt eruit, de overige partijen CDA en VVD gaan door tot de vervroegde verkiezingen van november 2006.

Vorbereidingen voor de Tweede Kamerverkiezingen zijn al ingezet. Wat gaan we doen met de uitslagenavond? Hoe interesseren we nieuwe kiezers voor de Tweede Kamer? Door de val van het kabinet en de keuze voor vervroegde verkiezingen gaan alle plannen in een snelkookpan.

JUNI

In de laatste week voor het zomerreces is het traditioneel druk in de Tweede Kamer. Lange vergaderdagen om alle debatten en stemmingen nog voor de zomer af te ronden. De Griffie, die de plenaire vergadering ambtelijk ondersteunt, en de Diensten Commissieondersteuning zorgen ervoor dat alle vergaderingen staan ingepland en van agenda en van stukken worden voorzien. Elke vergaderzaal wordt benut, Kamerbodes maken de zalen 'vergaderklaar': papier, beamer of flip-over. De medewerkers van de Dienst Verslag en Redactie maken van de plenaire vergadering geredigeerde woordelijke verslagen (Handelingen) die direct beschikbaar zijn en beknopte verslagen van commissievergaderingen die deels in het reces nog uitgewerkt worden. In de laatste week voor het zomerreces staan veel debatten gepland. Op dinsdag 28 juni loopt de spanning op en in de daaropvolgende nacht debatteren de Kamerleden tot in de vroege ochtend. Voor de ambtelijke organisatie zijn dit de momenten waarop nog meer dan anders alertheid wordt gevraagd. De politiek bepaalt waarover wordt vergaderd, hoe lang wordt vergaderd en of een kabinet zal vallen of aanblijven. Ambtenaren

Kathy Kievith, relatiebeheerder bij de **Facilitaire Dienst**, vertelt enthousiast over het facilitaire proces rond verkiezingen, hoewel ze niet ontkent dat het voor haar dienst een hectische tijd is. "Ruim vóór de verkiezingen wordt het verhuisoverleg gestart, waarin de Facilitaire Dienst en de Dienst Automatisering nauw samenwerken. Voorzichtig worden plannen opgesteld aan de hand van de te verwachten uitslag. Zetels is vierkante meters, dus grote verrassingen op de uitslagenavond kunnen voor grote veranderingen zorgen. Pas wanneer de precieze uitslag bekend is, wordt een zogenaamd 'vlekkenplan' opgesteld. Plattegronden van alle verdiepingen van de gebouwen van de Tweede Kamer. In het vlekkenplan worden alle ruimtes van de Kamergebouwen zo efficiënt en effectief mogelijk ingevuld. Intussen creëren de Facilitaire Dienst en de Dienst Automatisering tijdelijke fractieruimten en werkplekken hier en daar in het gebouw, waar het nodig is. Als alle onderhandelingen, ook met de fracties, zijn afgerond, kunnen we aan de slag om de grootscheepse interne verhuizing en aansluiting van computers en telefoons op de werkplekken te voltooien."

volgen de Kameragenda en het politieke proces en staan steeds klaar om de vergaderingen zo goed mogelijk te laten verlopen.

VERKIEZINGEN

Na de val van het kabinet op 29 juni adviseren vanuit de Tweede Kamer de Kamervoorzitter en de fractievoorzitters de Koningin over het tijdstip van de verkiezingen. De keuze valt uiteindelijk op woensdag 22 november. De campagne voor de verkiezingen is een taak van de politieke partijen. De Kiesraad organiseert de verkiezingen voor de Tweede Kamer. De ambtelijke organisatie zorgt voor ondersteuning en faciliteiten voor de traditionele lijsttrekkersdebatten aan de vooravond van de verkiezingen en de uitslagenavond met het grote slotdebat. In 2006 worden deze debatten vanuit de Statenpassage uitgezonden. Dit jaar wordt er ook een jongerendebat in huis georganiseerd, waar de jongerenverenigingen van de politieke partijen zich presenteren en met elkaar in debat gaan over stellingen. Een dag voor de verkiezingen wordt de uitslag van de scholierenverkiezingen in de Tweede Kamer bekendgemaakt. Debatten, uitslagenavond, afscheid van de oude Kamer. In de laatste twee weken zijn er veel mensen over de vloer in de Kamer, oude en nieuwe le-

den, fractiemedewerkers, ambtenaren, journalisten en lobbyisten en veel gasten. De medewerkers van het Restaurantbedrijf laten zien dat zij ook in zeer drukke tijden in staat zijn veel mensen in korte tijd van een goede maaltijd te voorzien. De extra drukte in de Kamergebouwen zorgt voor extra waakzaamheid en inzet van de Beveiligingsdienst.

Het verkiezingsreces begint op woensdag 1 november. Omdat het niet is gelukt alle begrotingsbehandelingen voor het reces af te ronden, wordt een aantal daarvan doorgeschoven naar de maand december. Vooral voor de nieuw gekozen Kamerleden en de twee nieuwe fracties is het een uitdaging om zich de procedures en de werkwijze van de Kamer snel eigen te maken.

Al in het zomerreces wordt een plan gemaakt voor de opvang van nieuwe Kamerleden. De verkiezingen van 2002 en 2003 hebben geleerd dat verkiezingen kunnen leiden tot grote verschuivingen, veel nieuwe Kamerleden en zelfs compleet nieuwe fracties. Hoe moeten al die mensen worden ontvangen, voorzien van toegangspas, telefoon en toegang tot het Kamernetwerk? En snel worden ingewerkt in de procedures van het Kamerwerk?

CENTRAAL

Er is gekozen voor een centrale aanpak, uitgaande van het idee dat nieuwe Kamerleden niet zelf door alle gebouwen op zoek hoeven naar informatie en faciliteiten. De eerste week na de verkiezingen zitten alle diensten van de Kamer bij elkaar om de nieuwe Kamerleden te ontvangen, hen wegwijs te maken in de organisatie en te voorzien van de eerste benodigdheden voor het goed kunnen uitoefenen van hun Kamerlidmaatschap.

Van belang is dat de aspirant-Kamerleden, zij die gekozen zijn maar nog niet beëdigd, zo snel mogelijk naar de Kamer komen om bij de Griffie hun geloofsbriefjes in te leveren. Medewerkers van de Kamer begeleiden de aspirant-Kamerleden van de ene dienst naar de andere. Uitleg over salaris, onkostenvergoeding, toegangspas en restaurantrekening. In een volgende zaal krijgen ze een mobiele telefoon en uitleg over toegang tot het Kamernetwerk. Tussendoor gaan de nieuwelingen op de foto ten behoeve van de toegangspas, bereikbaarheids-gids en publicaties van de Kamer. Ook worden zij geïnterviewd voor de diverse interne en externe media van de Kamer (weekblad, websites) en de tijdelijke vidiwall boven de ingang van Plein 2. De interviews moeten in korte tijd worden afgenomen en verwerkt. De Dienst Communicatie krijgt hiervoor hulp van medewerkers van de Dienst Verslag en Redactie. Alle aspirant-Kamerleden krijgen bovendien een multomap uitgereikt met informatie over taken, diensten en producten van de ambtelijke diensten. Hun werkwijze, contactpersonen en eventuele openingstijden. Zoals het Centraal Informatiepunt van de Dienst Informatievoorziening. Bij het CIP kunnen Kamerleden, fractiemedewerkers en ambtenaren dagelijks terecht voor antwoorden op allerlei vragen over publicaties. Op verzoek stellen de informatiespecialisten dos-

“Het was anders dan het gewone werk”, herinnert **Metin Cirik** van de **Beveiligingsdienst** zich. Op 23 en 24 november voorzag hij nieuwe Kamerleden van een tijdelijke toegangspas en informeerde hen over het gebruik daarvan. “Ze konden met die pas betalen in het restaurant en parkeren in de Pleingarage totdat zij een eigen, vaste pas zouden krijgen. Normaal heb ik in mijn werk niet zoveel contact met Kamerleden, maar dat was nu anders. Je kon ook merken dat de nieuwe leden het heel prettig vonden om op deze manier wegwijs te worden gemaakt in de organisatie. Alle diensten zaten bij elkaar in één ruimte. Na ontvangst van de tijdelijke pas konden de Kamerleden meteen door naar de medewerkers van het Restaurantbedrijf om een rekening te openen en naar de fotograaf voor de foto, die trouwens ook op hun vaste toegangspas zou komen te staan.” Het aantal passen dat op de dagen na de verkiezingen is uitgegeven, is bijna gelijk aan het aantal nieuwe Kamerleden. Metin Cirik: “Alleen degenen die voor de verkiezingen in het kabinet zaten, hoefden geen tijdelijke toegangspas. De pas die zij als minister of staatssecretaris gebruikten in de Tweede Kamer, werkte tot een maand na de verkiezingen. En daarna zouden de nieuwe vaste Kamerpassen alweer klaar zijn.”

Raymond van Ruitenburg is teamleider productie in het Restaurantbedrijf, maar onder het motto “neem eens een kijkje in een andere keuken” is hij sinds september 2006 gedetacheerd bij de **Dienst Automatisering**. Samen met drie collega's verzorgde hij het automatiseringsgedeelte rond de komende en gaande Tweede Kamerleden na de verkiezingen van 22 november. “Vertrekkende leden moesten laptop, telefoon en token, een soort inlogsleutel voor thuis, inleveren en kregen desgewenst een cd met een back-up van hun gegevens mee. Nieuwe leden kregen in één sessie veel informatie, een mobiele telefoon en ook een inlogsleutel. Ze zijn dan in ieder geval bereikbaar en kunnen op het netwerk van de Kamer inloggen.” Dat het sommige nieuwe leden wat duizelde, kan hij goed begrijpen: “Er komt nogal wat over ze heen op zo'n dag. De samenwerking met de ander diensten verliep erg goed.”

siers samen met relevante onderzoeksrapporten, tijdschriften- en krantenartikelen en boeken.

Voor de vertrekkende Kamerleden is er ruimte en gelegenheid hun laptop en mobiele telefoon

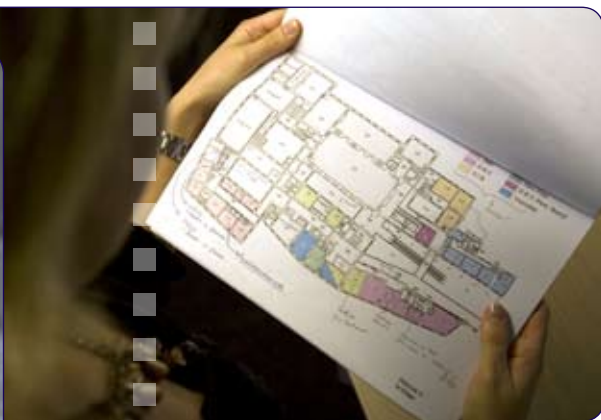
in te leveren en allerlei administratieve zaken af te handelen, zoals nasturen van post, overdracht van kunstwerken uit de kunstuitleen en het laten omzetten van de toegangspas naar een speciale pas voor oud-Kamerleden.

Op woensdag 29 november komt de oude Tweede Kamer nog een keer bijeen om afscheid te nemen. Negen Kamerleden krijgen een koninklijke onderscheiding bij hun afscheid van de Tweede Kamer, waaronder scheidend Kamervoorzitter Frans Weisglas.

Op 30 november worden alle Kamerleden beëdigd in de plenaire zaal. Buiten op het Plein te zien op de vidiwall die tijdelijk boven de ingang Plein 2 van de Tweede Kamer is bevestigd en waarop zes weken lang alle Kamerleden worden voorgesteld aan het publiek. Steeds in wisselende samenstelling: per fractie, de nieuwelingen, de oudste en het jongste Kamerlid, etc. In een week tijd worden foto's van de net gekozen Kamerleden verzameld en worden de Kamerleden om aansprekende quotes gevraagd. Voor de stroomvoorziening levert de Facilitaire Dienst een topprestatie door in korte tijd extra aansluitingen aan te leggen. Vanwege de veiligheidsaspecten is ook de Beveiligingsdienst bij het project betrokken.

WERKPLEK

Al voor de verkiezingen maken de Facilitaire Dienst en de Dienst Automatisering plannen voor huisvesting en werkplekken. Maar pas na 22 november is echt duidelijk hoeveel nieuwe mensen er zullen komen, of er nieuwe fracties bijkomen en wat de schommelingen zijn in zetel-aantal. Alles bepalend voor de huisvesting van de fracties, want de grootte van een fractie bepaalt het aantal vierkante meters dat ze krijgt toebedeeld.

Fracties willen graag bij elkaar zitten in een eigen gebouwdeel. Tussendoor worden de ambtelijke diensten gehuisvest. Een hele puzzel voor de Facilitaire Dienst. Er wordt geprobeerd het aantal verhuizingen te beperken, maar als er eenmaal geschoven gaat worden, blijken veel wisselingen nodig te zijn.

In december worden dozen en kratten rondgedeeld en stickervellen. Iedereen gaat inpakken. Het kerstreces is de ideale tijd om te verhuizen. In al die werkkamers installeert de Dienst Automatisering de juiste computers met naast het standaardpakket de door de gebruikers gewenste programma's. En plaatst de telefoons weer op de goede bureaus. Problemen met de telefooncentrale zorgen wel voor vertraging en het duurt even totdat alle toestellen weer naar behoren functioneren.

NIEUWE KAMER

De nieuwe Kamer kan aan het werk. Verkiezing van een nieuwe Voorzitter staat als een van de eerste punten op de agenda. Gerdi Verbeet (PvdA) wordt de nieuwe Voorzitter. De Voorzitter wordt geadviseerd, begeleid en ondersteund door het Managementteam, de Griffie, de Diensten Commissieondersteuning, de Stafdienst Voorlichting, het

secretariaat van Presidium, Voorzitter en Griffier en het Bureau Protocol.

Het dagelijks bestuur van de Tweede Kamer, het Presidium, krijgt een nieuwe samenstelling. Ook alle vaste commissies worden opnieuw samengesteld, nieuwe voorzitters gekozen. De tijdelijke commissies hebben hun eindrapporten geschreven en worden opgeheven. Na de kabinetsformatie zal blijken welke nieuwe algemene en tijdelijke commissies erbij zullen komen.

De Diensten Commissieondersteuning en de Griffie geven introductiecursussen over de werkwijze, de procedures en de mores van de Tweede Kamer. Verschillende fracties organiseren tevens hun eigen klasjes voor de nieuwe Kamerleden. De laatste begrotingsbehandelingen staan nog op de rol en iedereen kan direct aan de slag.

Parallel hieraan vinden de eerste gespreksronden plaats met de Koningin en later de informateur over een nieuw te vormen kabinet. Een kabinetsformatie is geen taak van de Tweede Kamer als geheel. Er is maar een beperkt aantal fracties bij betrokken.

2006 levert nog geen nieuw kabinet op, maar de eerste stappen zijn gezet. De Kamer is weer aan het werk. Met nieuwe leden en een nieuwe Voorzitter. Na afronding van de formatie zullen nog eens vijftien nieuwe Kamerleden hun plaats innemen in de Tweede Kamer. Maar dat is ruimschoots in 2007.

Yvonne Hendriks is secretaresse van de directeur **Informatiseringsbeleid**. Op 23 en 24 november was zij vrijwilliger bij de ontvangst van nieuwe Kamerleden. Als gastvrouw stond zij van negen uur 's morgens tot vijf uur 's middags klaar om de leden bij binnenkomst welkom te heten. Zij voorzag hen van thee of koffie en leidde hen langs de verschillende diensten. "Bij de Beveiligingsdienst kregen ze een toegangspas, bij de Stafdienst FEZ werden de financiële gegevens opgenomen, bij DA werden gegevens opgenomen, informatie verstrekt en een

GSM uitgereikt, er werd een foto genomen voor op de websites van de Kamer enzovoort. Van tevoren hadden we informatie gekregen en er was een informatiebijeenkomst georganiseerd, dus we wisten precies wat de ontvangst en begeleiding inhielden." Yvonne hield er goede herinneringen aan over. "Een collega zei tegen mij: 'je vindt het leuk hè, je straalt gewoon.' En dat was ook zo. Het was echt heel leuk. Ik deed eens wat anders dan mijn gewone werk en ik had leuke gesprekjes met de Kamerleden."

DIRECTEUR INFORMATISERINGSBELEID

Peter Branger, directeur Informatiseringsbeleid

“Het was politiek gezien een bijzonder jaar en voor mij het eerste jaar bij de Tweede Kamer als directeur Informatiseringsbeleid.

De vervroegde verkiezingen zorgden voor extra druk. In november zijn we overgestapt naar een andere leverancier van telefoondiensten. De overstap was goed voorbereid, maar door de verkiezingen, waardoor 60 nieuwe Kamerleden binnenkwamen, was er extra vraag en ontstonden er problemen. De videwall boven de ingang van de Tweede Kamer met foto, naam en een uitspraak van alle Kamerleden was een groot succes. Mensen werden als het ware de Kamer ingetrokken.

HOOGTE- EN DIEPTEPUNT

Half december kregen we te maken met een stroomstoring, midden in de vergaderweek. Op dat moment was de nieuwe Tweede Kamer in vol bedrijf, maar ook onder de motorkap draaiden we op volle toeren. Het was een dieptepunt, maar ook bleek dat de Dienst Automatisering in staat was een volledige back-up van alle gegevens terug te plaatsen. Hoogtepunt was de lancering van het nieuwe internet tussen Prinsjesdag en de verkiezingen in. Je weet dan dat je in korte tijd weer heel veel informatie moet aanpassen en daar is door alle diensten uit mijn directie aan gewerkt in goede samenwerking met de diensten uit de andere directies.

E-PARLEMENT

Een van de voordelen die het programma e-parlement heeft opgeleverd is de betere samenwerking van de diensten. Er wordt meer projectmatig

gewerkt. Veelal met eigen mensen uit de organisatie, maar we hebben specifieke kennis van buiten gehaald wanneer dat nodig was.

E-parlement is een inhaalslag. Om de informatievoorziening aan Kamerleden, fractiemedewerkers en ambtenaren te optimaliseren. Alles digitaal, éénmaal opslaan en vervolgens honderd keer gebruiken in de hele organisatie. Veel efficiënter en effectiever en minder foutgevoelig.

INFORMATIE

Er is heel veel informatie in het gebouw aanwezig: Handelingen, brieven, rapporten, notities, wetsvoorstellen, stukken van ministeries, verslagen, convocaties, etc. Documenten die op papier of digitaal bij ons binnenkomen of die wij zelf genereren. Wij willen alle documentatie en gegevens rondom vergaderingen en thema's beter en sneller beschikbaar maken. In eerste instantie voor de Kamerleden en hun fractiemedewerkers.

WEBSITE

Bijkomend voordeel is dat je de openbare informatie via je website ook ter beschikking kunt stellen aan anderen. Via de website nodigen we mensen uit om naar binnen te komen. Debatten te volgen en agenda's en verslagen te raadplegen.

UITDAGING

Het is een complex geheel. Voor elk onderdeel is een project ingericht en dat moet uiteindelijk allemaal samenkomen, op elkaar zijn afgestemd. De grootste uitdaging is dan om de organisatie er zo mee te laten werken dat al die mooie systemen optimaal gebruikt worden. Dat iedereen het maximale eruit haalt.”

type uw zoekterm [zoeken naar Kamerstukken met deZoeker](#)

LIVE DEBATTEN

De Tweede Kamer vergadert momenteel niet. De eerstvolgende plenaire vergadering is op donderdag 7 juni om 10.15 uur.

Laatste wijziging: 14-06-2007 14:04:23 uur

VERGADERAGENDA

En overzicht van alle geplande vergaderingen

Periode: -
Commissie:

KAMERNIEUWS

06 jun. **Europa: Hoe nu verder?** - live via deze site

 Deze week organiseert de Tweede Kamer inspraakbijeenkomsten om de mening van burgers over de toekomst van Europa te horen. Volg hier online de inspraakbijeenkomst op 6 juni in Eindhoven.

[Lees verder](#)

06 jun. **Debatten in het kort**

 Een verslag op hoofdlijnen van openbare debatten in de Kamer.

[Lees verder](#)

06 jun. **Finale Eurocratiespel en EU 50-Project in de Tweede Kamer**

 Op woensdag 6 juni komen ruim honderd middelbare scholieren en studenten de finale van het Eurocratiespel spelen in de Tweede Kamer. Het spel vormt onderdeel van het EU 50-project: Een cadeau voor Europa.

[Lees verder](#)

06 jun. **Staten-Generaal lanceert website Staten-Generaal Digitaal**

 De Voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer lanceren op vrijdag 8 juni 2007 de website www.statengeneraaldigitaal.nl.

[Lees verder](#)

DOSSIERS

Midden-Oosten conflict

 De gevolgdijeden in het Midden-Oosten zijn weer opgeleid. Wat is de stand van zaken?

[Lees verder](#)

ABN Anne

 Wordt het Bankstel of toch de Royal Bank of Scotland samen met Parit? De wet heeft de Tweede Kamer daar eigenlijk mee te maken?

[Lees verder](#)

Restauratie rijksuniversiteiten

CONTACT

Wederzijds verkeer met de Tweede Kamer is kosteloos. Het is de bedoeling dat de Tweede Kamer voor u bereikbaar is op werdagen vóór 12.00 uur 's ochtends.

VERBODEN

EUROPA: HOE NU VERDER?

6-7 JUNI

HOEZO EEUW

100 jaar Tweede Kamer

HOEZO EEUW

NIEUWE INTERNETSITE

KIJK OP WWW.TWEEDEKAMER.NL

Op 20 september is de nieuwe website van de Tweede Kamer gelanceerd. De nieuwe site is gemaakt vanuit het gezichtspunt van de gebruiker. Wat willen mensen weten, leren, nakijken als ze de site van de Tweede Kamer bezoeken? Naar welke informatie zijn ze op zoek en welke informatie zou nog meer interessant kunnen zijn?

Transparant, open, informatief en toegankelijk voor iedereen, dat zijn de sleutelwoorden voor de nieuwe website van de Kamer. Een structuur die de gebruiker en zijn vragen en wensen centraal zet in plaats van de organisatie achter de website. Achter de schermen betekent dit ook dat diensten intensief gingen samenwerken. In de projectfase om de site uit te denken en vorm te geven, maar ook na de oplevering is de samenwerking essentieel om de informatie actueel te houden en uit te breiden. De Kamer houdt zich aan de zogenaamde 'drempelvrij standaard': een site die goed toegankelijk is voor mensen met een visuele of motorische beperking. Daarnaast is er aandacht voor informatie op maat, via bijvoorbeeld attenderingen in 'mijn profiel', waarbij je een keuze kunt maken uit diverse onderdelen (onder andere wijzigingen in agenda, dossiers, nieuws en persberichten). In 2004 en 2005 is bij de vernieuwing van het intranet Plein2 al ervaring opgedaan met een nieuwe structuur, vormgeving en beheer van de inhoud. Tijdens het bouwen van Plein2 werd al begonnen met de planning van de nieuwe Kamersite. Na de succesvolle lancering van Plein2 in het voorjaar van 2005 is de internetsite verder in de steigers gezet.

Voor ontwerp en bouw van de internetsite wordt een beroep gedaan op externe partners, maar het

programma van eisen is van de hand van de projectgroep van de Kamer. Daarbij is breed gekeken naar wat mensen willen vinden op de site van de Tweede Kamer, en er is onderzoek gedaan naar klantgerichtheid en gebruiksvriendelijkheid. In de projectgroep wordt bepaald welke onderdelen er op de site komen en welke diensten de benodigde teksten en gegevens leveren.

VORMGEVING

De ontwerpers hebben gekozen voor een heldere en strakke vormgeving in de kleuren blauw, grijs en wit, deels analoog aan het eerder opgeleverde intranet Plein2. De kleuren zijn politiek-neutraal en geven de site een rustige uitstraling. Weinig klikken en zo min mogelijk hoeven scrollen. Een duidelijke navigatie met niet te veel knoppen, uitklapmenu's en toeters en bellen moeten de site eenvoudig te begrijpen en simpel te doorzoeken maken. Dat betekent keuzes maken en prioriteiten stellen.

NIEUWE PRODUCTEN

De nieuwe website van de Tweede Kamer krijgt een andere structuur, een ander uiterlijk en een andere inhoud. Nieuwe producten die klantgerichtheid, transparantie en informatie op maat bieden aan de gebruikers.

Pieter Struik van de **Dienst Communicatie** werkt als webmaster aan de websites van de Tweede Kamer. Hij ontwerpt webpagina's, draait mee in projecten en houdt zich bezig met het ontwikkelen van nieuwe diensten. "Ik ben nu bijvoorbeeld bezig met mijnplein2.nl. Iedere gebruiker van het intranet van de Tweede Kamer kan daarmee op een eigen webpagina zijn voorkeuren vastleggen, bijvoorbeeld wat betreft vergaderingen en attenderingen." Pieter heeft in zijn werk veel contact met andere diensten, van de Dienst Automatisering en de Facilitaire Dienst tot de Griffie en de DCO's.

"Ongeveer 190 mensen binnen de organisatie van de Tweede Kamer zijn bevoegd om informatie op de website te zetten. Ik kijk of die "content" goed wordt weergegeven, zonder rare codes, en ik zorg voor de vormgeving. Ook ben ik het aanspreekpunt voor vragen over het computerprogramma waarmee informatie kan worden ontsloten. Ik kijk trouwens alleen functioneel naar hetgeen wordt geplaatst. Voor de inhoud zijn de verschillende diensten zelf verantwoordelijk, natuurlijk onder begeleiding van de eindredacteuren van de Dienst Communicatie."

De meest centrale plek op de homepage van de site is ingeruimd voor de debatten in de Kamer die 'live' te volgen zijn via de website. Direct daarnaast staat de actuele agenda van de Kamer en de commissies. Op de homepage is daarnaast gekozen voor:

- Kamernieuws naar aanleiding van de Kameragenda en andere gebeurtenissen zoals delegatiebezoeken, aangeleverd door Communicatie en Voorlichting;
- dossiers over actuele agendapunten waarbij de diensten Informatievoorziening, Communicatie en Commissieondersteuning samen keuze, samenstelling en redactie voor hun rekening nemen;
- ANP-nieuws, specifiek over politieke items, waarbij de Kamer bewust heeft gekozen voor een onafhankelijke nieuwsbron op haar site;
- rubriek Uitgelicht waarin steeds een aantal onderdelen van de site onder de aandacht worden gebracht.

ONDER DE MENUKNOPPEN:

- Kamerstukken, de verslagen van plenaire en commissievergaderingen die geleverd worden

door de Dienst Verslag en Redactie, stemmingsuitslagen en Kamervragen van de Griffie, besluitenlijsten van de Kamercommissies door de Diensten Commissieondersteuning;

- Kamerleden, informatie over de Voorzitter, het Presidium, fracties en de commissies, en daarnaast de persoonlijke pagina's van Kamerleden met foto's, cv's en biografieën samengesteld door de Griffie en Communicatie;
- Hoe werkt het? Met een unieke, door historici gemaakte geschiedkundige rondleiding door de Nederlandse politiek en het Binnenhof. Onder

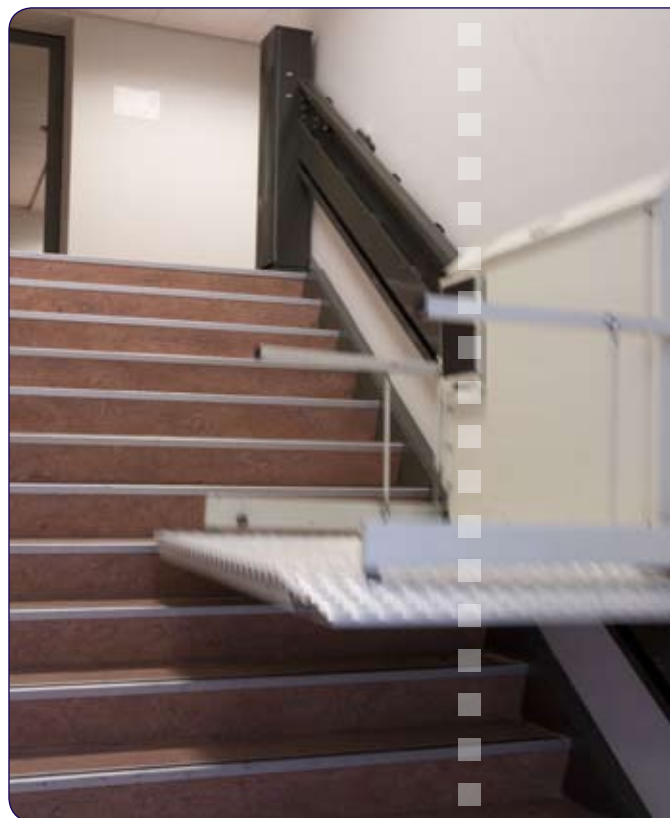
deze menuknop is ook uitleg te vinden over de taken, rechten en werkzaamheden van de Kamer, de relatie met de regering, Europa, Kamerverkiezingen en de democratie in het algemeen. Helemaal rechts bovenin staat de begrippenlijst waar het parlementaire jargon wordt uitgelegd. Die begrippen worden in teksten ook toegelicht zodra je er met de muis over gaat. Onder de laatste menuknop is informatie opgenomen over de organisatie van de Tweede Kamer als bedrijf, zoals het organogram en vacatures.

ZOEKFUNCTIE

Een ander zeer belangrijk nieuw element op de site is de zoekfunctie. Een apart projectteam heeft daarvoor samen met een externe partij zorggedragen. Via een op (bijna) elke pagina terugkerend zoekveld kunnen mensen informatie vinden op de site van de Tweede Kamer, maar via de zoekresultatenpagina ook in honderden andere relevante sites (zoals ministeries en sites van Kamerleden).

1-LOKET

Een belangrijk onderdeel van de site is het contacteiland, waarachter het 1-loket van de Tweede Kamer schuilgaat. Via het contacteiland op elke pagina komt de bezoeker terecht bij een webformulier waarmee vragen gesteld kunnen worden aan de Tweede Kamer. Daarnaast staan er veelgestelde vragen, adres en route naar de Kamer en hoe en wanneer de Tweede Kamer bezocht kan worden. In 2006 gaat een aparte projectgroep, eveneens uit diverse diensten samengesteld, aan het werk om de 1-loketgedachte vorm te geven. Doel is om de toegankelijkheid van de Kamer te vergroten, ongeacht het kanaal waarlangs vragen of opmerkingen binnenkomen (brief, telefoon, e-mail). Voor het zomerreces is gekozen voor een gefaseerde invoering, te beginnen met een e-loket voor e-mailcontact.

DREMPELVRIJ

Na de lancering wordt aan de site door de stichting Bartiméus het waarmerk Drempelvrij verleend. De Kamersite is daarmee een van de 55 sites in Nederland die voldoet aan de hoge eisen die worden gesteld om een site toegankelijk te maken voor visueel en motorisch gehandicapten. Stichting Bartimeus zal de site jaarlijks blijven controleren op toegankelijkheid om zeker te stellen dat de site ook goed toegankelijk blijft. Op www.accessibility.nl is een lijst te vinden van sites die zich hebben aangemeld voor het waarmerk. Daarbij staat aangegeven welke sites wel voldoen en welke nog niet. Naast de Tweede Kamer zijn daar vier ministeries en een van de Hoge Colleges van Staat terug te vinden.

INTERNATIONAAL

Van www.tweedekamer.nl is ook een internationale variant gemaakt. Deze site biedt een selectie van de Kamersite in het Engels, gericht op gasten en geïnteresseerden uit het buitenland. De grootste doelgroepen zijn parlementariërs, ambassadeurs en hun medewerkers en bijvoorbeeld studenten, buitenlanders die tijdelijk in Nederland wonen en werken, maar ook Nederlanders die geëmigreerd zijn en bij tijd en wijle zich nog op de hoogte willen stellen van het reilen en zeilen van de Tweede Kamer.

E-PARLEMENT

Het programma e-parlement streeft naar een optimale ondersteuning van de Kamer door middel van ICT. Van bron tot eindproduct alles digitaal, een papierarm parlement. Om het politieke proces effectiever en efficiënter te kunnen ondersteunen. Stroomlijnen van informatie en die sneller beschikbaar maken voor Kamerleden, fractiemedewerkers en ambtenaren en tegelijkertijd voor mensen van buiten de Tweede Kamer.

De projecten zijn erop gericht de interne organisatie efficiënter te laten werken met bestaande middelen en voorzieningen. Een deel van e-parlementprojecten is gericht op de buitenwereld en moet zorgen voor transparantie en toegankelijkheid.

Om transparantie en toegankelijkheid te kunnen bieden is het noodzakelijk om de interne informatiehuishouding op orde te hebben. Inventariseren welke gegevens aanwezig zijn in de organisatie, wie welke gegevens gebruikt en wie ze beheert. Binnen het programma e-parlement is vastgelegd dat gegevens maar in één systeem mogen worden opgeslagen en alleen gewijzigd mogen worden door geautoriseerde personen. Vervolgens kunnen die gegevens overal in de organisatie opgevraagd en gebruikt worden.

Internet is de toegang tot de Tweede Kamer voor iedereen die niet – altijd – in de gelegenheid is naar de gebouwen van de Tweede Kamer te komen. De Tweede Kamer wil vertrouwen wekken door informatie en interactie. Door de buitenwereld inzicht te geven in het politieke proces in de Kamer. Daarbij is denken van buiten naar binnen van essentieel belang.

De websites van de Tweede Kamer zijn het uithangbord voor veel andere e-parlementprojecten. Zowel de projecten die nu al zijn afgerond als de projecten die de komende jaren worden opgeleverd. Daarachter zitten weer de projecten die de integratie en samenwerking mogelijk maken, onder andere die voor vernieuwing en vervanging van de hardware en software onder verantwoordelijkheid van de Dienst Automatisering.

BESTAANDE PRODUCTEN

Autonomy, de zoekmachine op de interne en externe websites van de Tweede Kamer is in 2005 opgeleverd, maar is een systeem in voortdurende ontwikkeling. Waarbij de Dienst Informatievoorziening het initiatief neemt. Elk nieuw onderdeel op de website wordt in de zoekmachine geïntegreerd. Een belangrijke informatiebron voor de Kamer

is het virtueel informatiepunt (VIP). Een systeem waarin onder meer artikelen uit tijdschriften, kranten, rapporten en boeken zijn terug te vinden. Vakkundig ontsloten door de medewerkers van de Dienst Informatievoorziening. Het vergaderreserveringssysteem (VRS) wordt intern gebruikt op intranet Pleinz en maakt het mogelijk online vergaderzalen op maat te reserveren: hoeveel personen, wel of geen publiek, bepaalde technische faciliteiten. Daarbij heeft de Bodedienst altijd het laatste woord, als er op het laatste moment geschoven moet worden met de vergaderplanning.

TOEKOMSTIGE PRODUCTEN

De Dienst Verslag en Redactie is dit jaar begonnen met VLOS, het VerslagLegging Ondersteunend Systeem. De medewerkers van de Dienst Verslag en Redactie zullen in de toekomst met dat systeem werken bij het maken van verslagen van alle plenaire vergaderingen. Het proces is beschreven, het project is aanbesteed en de keuze voor een leverancier is gemaakt. In het komende jaar wordt het project uitgevoerd.

Het parlementair informatiesysteem Parlis zal op termijn inzicht verschaffen in alle politieke processen in de Kamer, met onderliggende documentatie, voor Kamerleden, fractiemedewerkers, ambtenaren en andere gebruikers van buiten de Kamer. Medewerkers van Griffie en Diensten Commissieondersteuning zullen Parlis gaan beheren. Parlis is afgelopen jaar gebouwd en uitgebreid getest. De volgende fase – invoering en ingebruikneming – kan worden ingezet.

Bij de bouw van de nieuwe internetsite is met deze nieuwe producten rekening gehouden in de structuur van de site. In dat opzicht zal de site voortdurend in ontwikkeling zijn en blijven om te kunnen blijven voldoen aan wat de bezoekers van de site van de Tweede Kamer verwachten.

Tessa Kelder is redacteur en applicatiebeheerder bij de **Diensten Commissieondersteuning** en de **Griffie**. “Ik zorg ervoor dat alle informatie uit die twee diensten goed wordt aangeleverd voor de websites van de Kamer. Dat betekent niet dat ik alles zelf schrijf, ik begeleid ook andere mensen bij het schrijven en publiceren van stukjes en het bijwerken van de webpagina’s. Een belangrijk deel van mijn werk is het samenstellen van de dossiers op www.tweedekamer.nl en Pleinz (intranet). Samen met mensen van de Dienst Communicatie en de Dienst Informatievoorziening bekijk ik welke onderwerpen er de komende week besproken gaan worden in de Kamer, zowel plenair als in commissie. En dan kiezen we er drie of vier uit waarover we een dossier gaan samenstellen. Ik schrijf daar dan de introductietekst voor: een inleiding op het thema en wanneer het behandeld wordt in de Kamer. Naast het redactiewerk, werk ik ook mee in het Parlisproject, het nieuwe parlementaire elektronische informatiesysteem. Momenteel schrijf ik de helpteksten, zowel voor degenen die de gegevens in Parlis invoeren en beheren als de eindgebruikers die het systeem gaan raadplegen. Je moet daarbij goed nadenken wat je wel en niet hoeft uit te leggen. De helpteksten zijn online te raadplegen, dus het moet wel overzichtelijk blijven.”

De projectgroep nieuwe websites werd twee jaar voor de lancering van de nieuwe www.tweedekamer.nl opgericht. De projectgroep bestond uit mensen van de verschillende diensten: Communicatie, Voorlichting, Automatisering, Griffie, Dienst Verslag en Redactie, Dienst Informatievoorziening en Diensten Commissieondersteuning.

Léon van Schie is junior voorlichter bij de **Stafdienst Voorlichting**. Publieksvoorlichting is onderdeel van zijn werkterrein, aan de telefoon en per e-mail. “Gemiddeld komen er op een dag 50 e-mailberichten binnen. Het gaat eigenlijk altijd met pieken en dalen. Mensen vragen van alles aan de Tweede Kamer. Iedereen krijgt automatisch een ontvangstbevestiging en dan proberen we binnen twee werkdagen te reageren.”

Simpele vragen zoals wanneer het zomerreces begint of waar je bepaalde parlementaire stukken kunt vinden. Voor veel vragen staan antwoorden klaar die de publieksvoorlichters kunnen aanvullen of wijzigen. Andere vragen vereisen meer uitzoek-

werk, maar dat gebeurt gedeeltelijk ook door het Centrale Informatiepunt binnen de Kamerorganisatie. “Dan stuur ik de vraag door en zij handelen hem verder af.”

“Vragen die gericht zijn aan Kamerleden of waarvan wij denken dat ze daarvoor bij de fracties moeten zijn, beantwoorden wij niet. Maar we sturen wel altijd een lijstje met emailadressen en we verwijzen naar de site waar de openbare e-mailadressen van de Kamerleden zijn te vinden. We proberen iedereen zoveel mogelijk te helpen. Soms zijn mensen al door drie instanties doorgestuurd en komen ze bij ons met een vraag die hier eigenlijk ook niet thuishoort, dan zoek ik het toch wel uit.”

KALENDER

Gedurende het internetproject zijn er diverse momenten waarop beslissingen genomen moeten worden over de voortgang van het project en de verschillende ontwerp- en bouwfases. Door diensthoofden, directeuren, het Strategisch Overleg Informatievoorziening waarin de Kamerfracties vertegenwoordigd zijn, en uiteindelijk het Presidium, het dagelijks bestuur van de Tweede Kamer.

16 januari	regiegroep e-parlement (met daarin de betrokken diensthoofden) akkoord met het ontwerp;
24 januari	Strategisch Overleg Informatievoorziening (met daarin vertegenwoordiging uit de fracties) akkoord;
8 februari	Presidium (dagelijks bestuur van de Tweede Kamer) akkoord, start bouwfase;
17 april	site klaar om overgezet te worden naar de testomgeving van de Tweede Kamer;
juni en juli	site vullen en testen;
juli en augustus	bouw rondleidingen (Hoe werkt het?);
14 augustus	functionele testen;
21 augustus	problemen uit testfase oplossen;
11 september	externe productieomgeving ingericht;
20 september	ingebruikneming site;
21 november	verkrijging van waarmerk Drempelvrij van stichting Bartiméus.

Jacqueline Biesheuvel-Vermeijden, Griffier Tweede Kamer der Staten-Generaal

“De samenwerking tussen de diensten van de ambtelijke organisatie is in 2006 weer verder verbeterd. Leidinggevenden en medewerkers van de verschillende diensten weten elkaar steeds gemakkelijker te vinden om samen zaken aan te pakken en eventuele problemen op te lossen. Bijvoorbeeld bij het opstellen van een meerjarenstrategie, competentie management en bij de ontwikkeling van een nieuwe website. De betrokkenheid van medewerkers bij de Tweede Kamer was altijd al groot, maar wordt door de nauwere samenwerking steeds groter.

KERN TAKEN

De ondersteuning is gericht op de kerntaken van de Tweede Kamer: controle van de regering en medewetgeving. Om de ondersteuning van de controletaak te verbeteren is de samenwerking tussen het Onderzoeks- en verificatiebureau (OVB) en de staf van de commissie voor de Rijksuitgaven verder gestimuleerd. Die meer intensieve samenwerking zal in 2007 uitmonden in de totstandkoming van één nieuw bureau: het Bureau Onderzoek Rijksuitgaven. De Kamerleden hebben in 2006 veel initiatiefwetsvoorstellen ingediend. Het Bureau Wetgeving van de Griffie levert hierbij ondersteuning. In 2006 is met het oog daarop de samenwerking met de Academie voor Wetgeving geïntensiveerd. Naast de sinds enkele jaren gebruikelijke stageplaatsen biedt Bureau Wetgeving nu ook twee studenten van de Academie een leerwerkplek aan voor twee jaar. In 2006 is ook begonnen met het ontwerpen van een protocol voor inhoudelijke ambtelijke ondersteuning aan Kamerleden bij het schrijven van

initiatiefwetsvoorstellen en amendementen. In dit protocol komt te staan wat Kamerleden mogen verwachten van de Kamerambtenaren en welke ondersteuning kan worden verkregen bij een ministerie of elders. Dit protocol zal binnenkort worden voor gelegd aan de commissie voor de werkwijze en uiteindelijk ook aan het Presidium.

Tenslotte zijn onder de regie van het OVB de veranderingen in het Reglement van Orde die in 2004 zijn ingevoerd, in het afgelopen jaar geëvalueerd, zoals de 30-ledenregel bij het aanvragen van een spoeddebat.

EUROPA

Daarnaast is in vervolg op de ambtelijke notitie ‘Parlement aan zet’ stevig geïnvesteerd in de ondersteuning op Europees gebied van vakcommissies. Om het Europees bewustzijn van Kamerambtenaren verder te vergroten, hebben het afgelopen jaar meerdere adjunct-griffiers van vakcommissies tijdelijk in Brussel gewerkt.

De Tweede Kamer werkt op Europees gebied veelal samen met de Eerste Kamer, onder andere ten behoeve van de (gemengde) Tijdelijke Commissie Subsidiariteitstoets.

De digitale EU-nieuwsbrief die de commissie voor Europese Zaken samen met de permanente vertegenwoordiger van de Kamer in Brussel uitbrengt, is inzichtelijker gemaakt en de contacten tussen de permanente vertegenwoordiger en de Kamer(organisatie) zijn geïntensiveerd.

INDIA-REIS

In maart gingen de Kamervoorzitter en de fractievoorzitters op een gezamenlijke reis naar India. India kent grote verschillen in welvaart; ontzaglijke

rijkdom en bittere armoede wonen letterlijk naast elkaar. Als er één beeld is dat bezoekers bijblijft, is het evenwel dat ondanks die tegenstellingen het land op alle niveaus een ongekende, dynamische groei doormaakt. Innovatie, waardering van kennis en een groot internationaal bewustzijn gecombineerd met nationale trots leiden samen tot onvoorstelbare economische groeicijfers. De fractievoorzitters hebben op hun reis een goede indruk gekregen van de Indiase energie en hebben hun impressies nog lang na de reis na laten klinken in nationale debatten.

VERKIEZINGEN

Het jaar 2006 stond natuurlijk grotendeels in het teken van de vervroegde verkiezingen. Er zijn veel intensieve debatten geweest, dat begon al vroeg in het jaar. Het is altijd inspirerend om te zien hoe energiek en actief iedereen dan is, ook in de kleine uurtjes. Van Kamerbode, geluidstechnicus tot medewerker Verslag en Redactie en van medewerker Restaurantbedrijf tot plaatsvervangend griffier. Door alle diensten is hard gewerkt aan de voorbereiding van de verkiezingen en de introductie van

de nieuwe Kamerleden. De Diensten Commissieondersteuning en de Griffie verzorgen altijd cursussen voor de nieuwe Kamerleden over de werkwijze en de procedures van de Kamer. Dit jaar zijn deze introductiecursussen voor het eerst ook gegeven aan fractiemedewerkers en Kamerambtenaren die wat verder van het primaire proces af werken. Maar ook: hoe werkt de Raad van State, hoe werkt de Rechtelijke macht, hoe werkt Europa, hoe lees je een begroting?

Bij verkiezingen en bij de komst van nieuwe leden wordt de toegenomen samenwerking tussen diensten zichtbaar. Dit jaar was er voor het eerst een centraal servicepunt. Een uniek initiatief om zowel de vertrekkende leden als de nieuwe Kamerleden optimaal van dienst te zijn. Voor beide categorieën was alles op een plek samengebracht: aanbidding van de geloofsbrieven die nodig zijn om tot lid te kunnen worden toegelaten, inleveren van laptop, telefoon, aanmaken van toegangspas, ophalen van mobiele telefoons, regelen van financiën, etc. Dankzij de gecoördineerde en grote inzet is dit proces heel goed verlopen.”

WET OP DE PARLEMENTAIRE ENQUÊTE ONDER DE LOEP

De Tweede Kamer controleert de regering en is daarnaast medewetgever. Een van de rechten van de Kamer is het recht op initiatief. Jaarlijks dienen Kamerleden tussen de vijf en tien initiatiefvoorstellen in. In 2006 gebeurt dat maar liefst 22 keer. Meestal gaat het om aanpassingen van bestaande wetgeving. Het gebeurt niet elke dag dat de Tweede Kamer een geheel nieuw wetsvoorstel schrijft, zoals de nieuwe Wet op de Parlementaire Enquête. De Kamer maakt gebruik van haar initiatiefrecht om het zwaarste controle-middel van de Kamer, de enquête, zelf te herzien. Het wetsvoorstel tot herziening van de Wet op de Parle-mentaire Enquête zorgt er uiteindelijk voor dat de hele wet op de schop gaat, zoals PvdA-Kamerlid Klaas de Vries later zegt, de voorzitter van de commissie die de wetswijziging voorbereidt.

Twee jaar lang is woensdag WPE-dag voor de commissieleden en de ambtelijke ondersteuning. Het werk begint met het bestuderen van de huidige wet en het lezen van commentaren van wetenschappers en politici. Daarnaast worden verslagen en rapporten van enquêtecommissies doorgespit. Later worden onderzoeken in gang gezet naar de situatie rondom het enquêterecht in andere Europese landen en de Verenigde Staten.

SAMENWERKING

De commissie spreekt met wetenschappers, politici, voormalige enquêtecommissieleden en getuigen in parlementaire enquêtes. Ter ondersteuning van de commissieleden wordt een commissiegriffier van de Diensten Commissieondersteuning ingezet. Hij zorgt voor de organisatie van vergaderingen, agenda's, verslagen, rapportages etc. Een secretaresse van het Onderzoeks- en verificatiebureau verleent assistentie.

De Dienst Informatievoorziening stelt readers samen met de resultaten van dit onderzoek. Daarnaast komen readers uit met de geschiedenis van de Wet op de Parlementaire Enquête in Nederland.

Voor de inhoudelijke ondersteuning wordt een beroep gedaan op medewerkers van het Onderzoeks- en verificatiebureau en een wetgevingsjurist van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties die de formulering van het initiatiefvoorstel verzorgt. Samenwerking tussen verschillende diensten binnen de Tweede Kamer is vanzelfsprekend en wordt aangemoedigd door het management. Samenwerking met (ambtelijke) diensten van buiten de Tweede Kamer is minder vanzelfsprekend, maar pakt in de praktijk goed uit.

De staf van de commissie schrijft notities, discussiestukken en conceptvoorstellen. Mogelijke vragen, bezwaren en knelpunten worden daartoe opgeworpen, onderzocht en van de commentaar voorzien. De leden van de commissie kunnen met de discussiestukken zowel hun onderlinge gesprekken als de gesprekken met de talrijke deskundigen voorbereiden.

Uiteindelijk komt een nieuwe wettekst tot stand met een memorie van toelichting waarin de wet wordt verantwoord.

Piet Federer is medewerker van Bureau Wetgeving bij de **Griffie**. Bureau Wetgeving ondersteunt Kamerleden bij het schrijven van amendementen (wijzigingen op wetsvoorstellen) en initiatiefwetsvoorstellen. De indiening (het wereldkundig maken) gebeurt altijd via het Bureau. “Een Kamerlid komt bij ons omdat hij of zij een wetsvoorstel wil amenderen, er iets in wijzigen. Soms is er nader contact nodig om te achterhalen wat het Kamerlid precies wil bereiken met het amendement. Hij bepaalt de inhoud. Wij zorgen ervoor dat het wordt opgeschreven zodat het juridisch sluitend is geformuleerd. Vaak moet je daarbij uitzoekwerk verrichten. Hoe zit het met Europees recht? Andere wetten? Hoeveel werk je daaraan hebt, hangt af van de complexiteit van het amendement. Vervolgens schrijf je een concept waarop het Kamerlid weer kan reageren. Als een onderwerp te groot en te ingewikkeld is, kan het Kamerlid een beroep doen op ambtenaren van het betreffende ministerie. Wij kunnen dan optreden als contactpersoon. Bij initiatiefvoorstellen heeft eerst een gesprek met het Kamerlid plaats om het onderwerp te verkennen. Daarna bepalen we of we het voorstel zelf kunnen formuleren of dat dit beter aan het ministerie kan worden overgelaten. Dat laatste gebeurt in het merendeel van de gevallen. Daar komt zoveel werk bij kijken in het voorbereidend onderzoek. Voor een buitenstaander klinkt het misschien vreemd om de hulp in te roepen van de ‘tegenpartij’, maar dit soort ondersteuning van ministeries aan de Kamer is geregeld in de eigen voorschriften van de departementen.”

INITIATIEFVOORSTEL

Het Bureau Wetgeving van de Griffie is bij initiatiefwetsvoorstellen intensief betrokken bij de eerste fase van de procedure. Initiatiefvoorstellen worden op een aantal aspecten gecontroleerd en getoetst aan de Aanwijzingen voor de regelgeving. Het Bureau Wetgeving zorgt ervoor dat het voorstel wordt verspreid, dat advies wordt gevraagd aan de Raad van State en dat de leden na het verschijnen van het advies worden gewezen op de volgende stappen van het traject.

Ook het initiatiefvoorstel WPE is bij Bureau Wetgeving langsgekomen. Nadat de formulering en controle van het voorstel geheel waren afgerond, is het op 20 december 2005 aanhangig gemaakt. De tekst wordt hiermee openbaar. Nadat advies aan de Raad van State is gevraagd en er van de kant van de indieners een schriftelijke reactie op het advies is geschreven, wordt het initiatiefvoorstel in handen van de vaste commissie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) gegeven en kan de procedure worden vastgesteld.

Het advies van de Raad wordt pas openbaar nadat de indieners hun schriftelijke reactie hebben opgesteld. Deze twee stukken worden gepubliceerd samen met de wijzigingen in het wetsvoorstel en de memorie van toelichting die de indieners voorstellen op grond van het advies van de Raad van State.

Als voorbereiding op behandeling in de commissie kan de commissie besluiten een hoorzitting of een rondetafelgesprek te houden of een werkbezoek af te leggen. Door de uitgebreide wijze waarop het voorbereidende traject had plaatsgevonden, was dat in dit geval niet nodig.

PLENAIRE BEHANDELING

Na behandeling in de vaste commissie voor BZK komt het initiatiefwetsvoorstel bij de Griffie terug

voor plaatsing op de Kameragenda. De Griffie zorgt ervoor dat de Voorzitter bij de regeling van werkzaamheden een voorstel doet voor agendering in een bepaalde week.

Het wetsvoorstel is op 17 oktober plenair in de Tweede Kamer behandeld. In vak-K, waar normaal de betrokken bewindspersoon zit, nemen nu de indieners plaats: Klaas de Vries (PvdA), Kees van der Staaij (SGP), Wim van de Camp (CDA) en Laetitia Griffith (VVD). De laatste heeft de plaats ingenomen van Ruud Luchtenveld, die de Tweede Kamer in juni 2006 heeft verlaten. De minister voor

GESCHIEDENIS

De Wet op de Parlementaire Enquête stamt uit 1850 en heet dan Enquêtewet. Alleen de Tweede Kamer kent het recht op enquête. In de Grondwet uit 1848 wordt overigens voor de Tweede Kamer het recht op enquête al genoemd.

Bij de wijziging in 1887 krijgen de Eerste en de Tweede Kamer beide afzonderlijk het enquêterecht. Ook de Verenigde Vergadering van beide Kamers heeft dit recht. Tot op heden heeft alleen de Tweede Kamer gebruik gemaakt van het enquêterecht.

Het middel parlementaire enquête wordt tot 1887 acht keer gebruikt en daarna geruime tijd niet meer. Pas in de jaren vijftig van de vorige eeuw kwam de parlementaire enquête terug toen een groot onderzoek werd gedaan naar het regeringsbeleid ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. In 1977 volgde een uitgebreide herziening van de wet en in 1983 hield de Tweede Kamer weer een parlementaire enquête, over het onderzoek naar overheidsteun voor de scheepswerf Rijn Schelde Verolme, de zogenaamde RSV-enquête. Deze enquête heeft meer impact gehad dan enig parlementair onderzoek. Voor het eerst in de geschiedenis van de parlementaire enquête zijn de verhoren dagelijks live te volgen op televisie. Ook de andere media volgen het verloop op de voet. Daarna volgen nog zeven enquêtes, die steeds veel media-aandacht krijgen.

De bevindingen van de parlementaire enquêtecommissies uit de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw zetten een discussie in gang over het instrument parlementaire enquête. Op 26 januari 2004 organiseert de Tweede Kamer samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een symposium in de Tweede Kamer over de Wet op de Parlementaire Enquête. Op 28 oktober 2004 wordt de commissie vernieuwing Wet op de Parlementaire Enquête ingesteld, bestaande uit de leden Klaas de Vries (PvdA), Wim van de Camp (CDA), Ruud Luchtenveld (VVD) en Kees van der Staaij (SGP). Aan de Eerste Kamer wordt gevraagd ook deel te nemen, maar die besluit dat niet te doen.

Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties zit in vak-K als adviseur van de Kamer.

Vijf fracties voeren die middag het woord tijdens de zogenaamde eerste termijn. De leden van de commissie beantwoorden later die dag de gestelde vragen, eveneens in eerste termijn. Na de initiatiefnemers komt de minister aan het woord. In de tweede termijn wordt door alle aanwezige fractievoorzitters een gezamenlijke motie ingediend om het Presidium te verzoeken het Reglement van Orde aan te passen op het gebied van parlementair onderzoek. Op 24 oktober 2006 worden het wetsvoorstel en de motie in stemming gebracht en met algemene stemmen aangenomen.

EN VERDER

Daarmee is de behandeling in de Tweede Kamer voltooid en kan het wetsvoorstel worden doorgestuurd naar de Eerste Kamer. Daar zal het in de loop van 2007 worden behandeld.

Als een initiatiefwetsvoorstel door beide Kamers is goedgekeurd, wordt in het kabinet bepaald of het ter ondertekening aan de Koningin kan worden voorgelegd. Met haar handtekening wordt de wet officieel. Daarna volgt nog de medeondertekening (contra-seign) door de minister, waarmee hij de politieke verantwoordelijkheid voor de wet op zich neemt.

Henk Bakker, directeur Bedrijfsvoering, Financiën en Personeel & Organisatie

“De verkiezingen in 2006 kwamen onverwacht, maar dat heeft ook voordelen. Improvisatie leidt soms tot betere resultaten omdat de creativiteit dan groter is. Bij de voorbereidingen en vooral de ontvangst van de nieuwe Kamerleden zijn alle diensten betrokken. Die centrale aanpak heeft geleid tot betere samenwerking tussen de ambtelijke diensten.

In het zomerreces is de plenaire zaal gerenoveerd: nieuwe vloerbedekking, nieuwe, digitale geluidsinstallatie die overigens nog niet helemaal optimaal functioneert en het komend jaar verder wordt verbeterd, en nieuwe stoelbekleding. De discussie over al dan niet elektronisch stemmen en pc's in de vergaderzaal loopt nog altijd. Elektronisch stemmen levert alleen tijdwinst op bij een hoofdelijke stemming. Je moet goed afwegen of het resultaat opweegt tegen de investering.

Op een gegeven moment leek het ervan te komen dat de Kamer in het zomerreces bijeen zou moeten komen, terwijl de plenaire zaal nog niet klaar was. De vergaderzaal van de Eerste Kamer is te klein en de Ridderzaal werd op dat moment ook verbouwd. Toen is in twee dagen de Oude Zaal geschikt gemaakt voor 150 Kamerleden, ministers, journalisten en publiek. Openbaarheid is een vereiste bij een plenaire vergadering. De Tweede Kamer had kunnen vergaderen. Daar ben ik wel trots op, dat we zoiets op zo'n korte termijn kunnen regelen.

BEVEILIGING

Beveiliging is een blijvend punt van zorg en aan-

dacht. De Tweede Kamer is geen gesloten kantoorgebouw en staat altijd in het brandpunt van de belangstelling. Verschillende Kamerleden, ministers en sommige gasten hebben persoonsbeveiliging. Dat vraagt extra inzet van mensen en middelen. In 2006 is de reorganisatie bij de Beveiligingsdienst afgerond. Er wordt nu gewerkt in vaste teams van zeven medewerkers. Er is een meer coachende stijl van leiding geven geïntroduceerd. Mede daardoor is de sfeer verbeterd en wordt meer samengewerkt. In 2006 is de nieuwe centrale meldkamer gebouwd op de zolder van het Logement. De oude meldkamer was te klein en de techniek verouderd.

Het Restaurantbedrijf introduceerde in januari 2006 de gezonde lunch in het Pleinrestaurant. Een doorslaand succes, steeds meer Kamerbewoners gaan daar lunchen, terwijl de bezetting voorheen minimaal was. We denken erover dit concept op maandag en vrijdag ook in het Statenrestaurant door te voeren.

De Bodedienst en Postzaken werken goed. De reservering van vergaderzalen is succesvol gedigitaliseerd. Iedereen kan nu via Pleinz (intranet) een zaal reserveren met de juiste voorzieningen.

ORGANISATIE

Competentiemanagement, mobiliteit, ouderenbeleid, de Tweede Kamer is meer dan ooit bezig met haar personeelsbeleid, in goed overleg met de Ondernemingsraad. We zijn ook bezig met het schrijven van een strategienota: waar willen we heen met deze organisatie? Hoe moet de organisatie er in 2010 uitzien? Welke oude taken kunnen we afstoten gezien de verdergaande automatisering

en digitalisering? Welke nieuwe taken kun je dan oppakken? Als je meer wilt communiceren via je website, zul je daarin ook moeten investeren. Er werken niet zoveel mensen bij de Kamer als wel eens wordt gedacht. We doen heel veel werk met een kleine organisatie.

FINANCIËN

De Stafdienst FEZ is bezig zich om te vormen. De financiële administratie wordt steeds verder geau-

tomatiseerd en de dienst gaat zich meer richten op controle. Bijvoorbeeld door onderzoek te doen naar de doelmatigheid van de uitgaven van de Kamer, de manier waarop bestedingen plaatsvinden.

Daarnaast moet de Kamerorganisatie in haar geheel meer kostenbewust worden. We willen meer in beeld brengen wat de standaardvoorzieningen kosten en misschien in de toekomst extra diensten en producten in rekening brengen bij de diensten en de fracties.

Griffier

**Bureau Presidium,
Voorzitter, Griffier**

**Secretaris
Managementteam**

**Directeur
Bedrijfsvoering,
Financiën en Personeel
& Organisatie**

**Directeur
Informatiseringsbeleid**

**Bureau Ondersteuning
Bedrijfsvoering**

**Stafdienst
Voorlichting**

Secretariaat

**Stafdienst Financieel-
Economische Zaken**

**DCO Bestuur en
Onderwijs**

**Dienst
Automatisering**

**Stafdienst Personeel &
Organisatie**

**DCO Internationaal en
Ruimtelijk**

**Dienst
Communicatie**

Beveiligingsdienst

**DCO Sociaal en
Financieel**

**Dienst
Informatievoorziening**

**Bodedienst en
Postzaken**

**Griffie / Bureau
Wetgeving**

**Dienst
Verslag en Redactie**

Facilitaire Dienst

**Onderzoeks- en
Verificatiebureau**

Restaurantbedrijf

**Bureau
Protocol**

Griffie Interparlementaire Betrekkingen

ORGANISATIE

De Tweede Kamer is een werkplek die tot de verbeelding spreekt. Iedereen kent het parlement. Honderden sollicitatiebrieven voor een functie zijn dan ook geen uitzondering. De Tweede Kamer is een unieke organisatie, omdat er maar één van bestaat in Nederland. Tegelijkertijd is het een 'gewoon' middelgroot overheidsbedrijf. Het is bijna dagelijks in het nieuws, maar functioneert in essentie niet anders dan andere overheidsinstellingen zoals bijvoorbeeld ministeries.

STRATEGISCHE VISIE

In een organisatie als de Tweede Kamer zijn de medewerkers de belangrijkste kapitaalbron. Daarin wil de Kamer dan ook investeren, opleidingstrajecten, loopbaanontwikkeling en carrièreperspectief bieden. Waarbij de wensen van de organisatie in het vizier worden gehouden.

De ambtelijke organisatie ondersteunt het politieke proces van de Tweede Kamer in al zijn facetten. Kerntaak is het ondersteunen van Kamerleden in hun werk als volksvertegenwoordigers, controleurs van de regering en medewetgever.

Om te weten wat de komende jaren nodig zal zijn – wat voor soort medewerkers met welke competenties, kwaliteiten en kennis – is een strategische visie geschreven door het Managementteam. Waar wil de Kamerorganisatie naar toe, op welke manier kan de ambtelijke organisatie de Tweede Kamer (lees: Kamerleden, commissies en fracties) de komende jaren het beste ondersteunen? Hoe gaan we dat aanpakken zodat we onze voornemens ook kunnen uitvoeren? En welk personeel past daar het beste bij?

BELEID

Uitgangspunt voor het personeelsbeleid is het beheersbaar maken en houden van de organisatie. Geen ongebreidelde groei aan formatie, maar gericht gebruik maken van de aanwezige kwaliteit in het personeelsbestand, gericht opleiden en

Aantal medewerkers: 633
Aantal FTE's : 544,79
Peildatum: 31.12.2006

zowel interne als externe mobiliteit bevorderen. Mensen blijven vaak lang bij de Kamer werken. Dat is niet per definitie problematisch. Het laat zien dat medewerkers loyaal zijn aan hun werkgever en trots op de plek waar ze werken. Maar ervaring elders opdoen, eigen kennis doorgeven en nieuwe mensen in de eigen organisatie opnemen, bieden nieuwe mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling van individuele medewerkers en impulsen voor de organisatie.

Het personeelsbeleid van de Tweede Kamer is erop gericht het beste uit de medewerkers te halen.

Karin Wijnmalen is beleidsadviseur bij de **Stafdienst Personeel & Organisatie**. Bij de Stafdienst werken twee algemene beleidsadviseurs en een specialist in juridische zaken en arbeidsvoorwaarden. “Naast kleinere onderwerpen, zitten in mijn takenpakket onder andere het verzuimbeleid en competentie management. Vooral uit het verzuimbeleid vloeien een heleboel zaken voort. Het is belangrijk je vinger aan de pols te houden. Hoe houd je de aandacht vast, bijvoorbeeld door trainingen en informatie. Daarnaast moeten regels of procedures worden aangepast aan nieuwe ontwikkelingen en andere wensen van de organisatie of nieuwe wet- en regelgeving. En je neemt zelf het initiatief tot veranderingen. Uiteindelijk schrijf ik een voorstel. Ik ben projectleider voor het opstellen van competentieprofielen bij alle diensten. Om te beginnen heb ik het vorige traject geëvalueerd en daarna een vervolgtraject voorgesteld. En na goedkeuring door MT en OR hebben we een bureau gezocht die het samen met ons kon uitvoeren. In samenwerking met de p&o-adviseurs, de externe adviseur en onze ondersteuning wordt dit traject vormgegeven. Ik adviseer en reik informatie aan. Een beleidsadviseur werkt veel achter de schermen.”

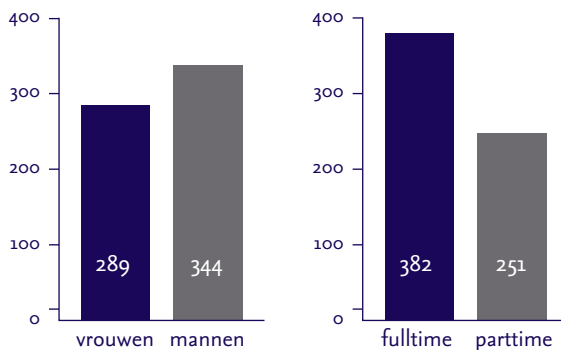
Voorwaarde daarbij is dat leidinggevenden en medewerkers met elkaar in gesprek blijven. In 2006 werd aandacht gegeven aan een aantal speerpunten die deels in elkaars verlengde liggen: verzuimbeleid, competentie management en een nieuwe gesprekscyclus. Met als motto: maak het zichtbaar, toetsbaar en bespreekbaar.

VERZUIMBELEID

De ambtelijke organisatie heeft gewerkt aan het terugdringen van het verzuim binnen de Tweede Kamer, hierbij werd zij ondersteund door de Stafdienst Personeel & Organisatie (P&O). Dat is in 2006 goed gelukt. In zijn geheel is het verzuim al in 2006 gedaald tot de norm die het Managementteam voor 2006 en 2007 heeft vastgesteld. Deze norm is bepaald door het toepassen van de landelijk erkende berekening, de zogenaamde Verbaannorm, op de Kamerorganisatie. Binnen de rijksoverheid wordt daarmee in veel organisaties gewerkt.

In 2006 is een contract voor twee jaar getekend met een nieuwe arbodienst. Daaronder vallen de

Verzuimcijfer: 4,67 %
(exclusief zwangerschap)

bedrijfsarts, de bedrijfsmaatschappelijk werker en de triagemedewerker.

Het verzuimbeleid was in 2005 al kritisch doorgenomen en waar nodig aangescherpt. Ook hier staat zichtbaar maken voorop. Daaraan is meteen de vraag gekoppeld: wat ga je eraan doen. Alle leidinggevendenden (diensthoofden, chefs en teamleiders) zijn vorig jaar getraind in het voeren van (telefonische) gesprekken over verzuim met medewerkers. Welke vragen mogen wel gesteld worden, hoe vraag je door en hoe zorg je ervoor dat je in gesprek blijft met je medewerker? Het achterhalen van de reden voor het verzuim is daarbij belangrijk, maar soms ook lastig. Insteek is dat iemand zo snel mogelijk weer aan het werk gaat. Hoe langer het verzuim duurt, hoe moeilijker het is om terug te komen. Leidinggevende en medewerker zijn nadrukkelijk samen verantwoordelijk gemaakt voor het terugdringen van het verzuim. Bedrijfsarts en bedrijfsmaatschappelijk werker bieden ondersteuning en advies.

COMPETENTIEMANAGEMENT

Al eerder waren voor alle leidinggevendenden in de Kamer competentieprofielen vastgesteld. Eind 2006 is begonnen met de profielen van de overige medewerkers. P&O zet voor elke dienst een project op maat op, compleet met plan van aanpak en planning. Er is daarbij nauw overleg en een goede samenwerking vereist tussen de beleids- en personeelsadviseur van P&O en de diensthoofden. Een aantal diensten uit de directie Bedrijfsvoering mogen de spits afbijten. De ervaringen met deze aanpak zijn positief.

Competentiemanagement is wat je vervolgens doet met die competentieprofielen. Hoe gebruik je een profiel bij werving en selectie? En hoe bij het aansturen van medewerkers?

In de loop van 2007 komen alle diensten van de

Het Managementteam heeft in 2003 de missie, kernwaarden en kerncompetenties van de Kamerorganisatie vastgesteld.

missie

- stimuleren van het parlementaire proces door een professionele en plezierige ondersteuning van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en haar leden

kernwaarden

- integriteit;
- dienstbaarheid;

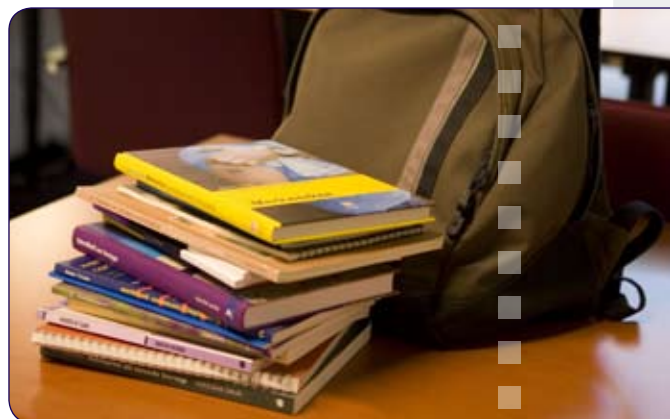
kerncompetenties

- klantgericht handelen;
- flexibel handelen

Gemiddelde leeftijd: 45 jaar

Peildatum: 31.12.2006

Kamer aan de beurt. Met ingang van 1 januari 2008 is van elke functie een competentieprofiel vastgesteld.

OPLEIDING

De Tweede Kamer stelt elk jaar een ruim opleidingsbudget ter beschikking (3% van het personeelsbudget), met het doel de mogelijkheden

Hans van Grieken is medewerker Informatie & Beheer (I&B) bij de **Stafdienst Personeel & Organisatie**. De drie directies van de Kamerorganisatie hebben ieder een eigen serviceteam. Elk team bestaat uit minimaal een personeelsadviseur, een medewerker Informatie & Beheer en een medewerker Administratie & Beheer. “De medewerker I&B is het aanspreekpunt voor de medewerkers. Wij doen alle personeelszaken van aanstelling tot ontslag. Of het nu gaat om verlof, ziekteverzuim, verwerken van studiefaciliteiten, levensloopregeling of het vervoerplan. Met nieuwe mensen bespreek je dat hele pakket voordat ze in dienst komen. De leidinggevende zit daar ook altijd bij en die onderhandelt over het salaris, maar wij doen de rest en zorgen in samenwerking met de medewerker Administratie & Beheer voor de administratieve verwerking. Dat geldt ook voor wijzigingen die eventueel later optreden. We worden veel gebeld en meestal vloeit daar een actie uit voort. Iemand wil gebruik maken van ouderschapsverlof of meer of minder uren gaan werken. Daarnaast heb je ook de jaarlijkse wijzigingen in bijvoorbeeld de cao of nieuwe wet- en regelgeving. Er gebeuren 100 dingen op een dag. Uitleg geven, zaken uitzoeken, nakijken in allerlei regelingen, controleren van gegevens, etc. Het is heel divers en dat maakt het leuk.”

van medewerkers te vergroten. Daarbij wordt nadrukkelijk in het oog gehouden wat de wensen en behoeften van de organisatie zijn. Competentiemanagement biedt gelegenheid ook gericht te sturen op functioneren en opleiding.

Instromers : 43
Uitstromers: 62

MOBILITEIT

Interne en externe mobiliteit van werknemers staat al langer op de agenda en blijft een aandachtspunt van de Stafdienst P&O. Het komt steeds vaker voor dat medewerkers van een dienst voor een half jaar bij een andere dienst worden gedetacheerd. Bij elkaar over de schutting kijken, levert meerwaarde op. Sommigen maken vervolgens de definitieve overstap, anderen keren terug naar hun oorspronkelijke functie en dienst, maar brengen wel nieuwe ervaringen in op hun oude werkplek.

VOORUITBLIK

In 2006 is door de Stafdienst Personeel & Organisatie een voorstel geschreven voor een nieuwe gesprekscyclus. In gesprek blijven is de basis voor het personeelsbeleid. Elke leidinggevende spreekt twee keer per jaar – op vaste momenten – met zijn of haar medewerkers over persoonlijke ontwikkeling, opleidingsplannen om je verder te ontwikkelen in je functie of je functie beter uit te kunnen voeren en loopbaanontwikkeling om te kijken of je door kunt stromen naar een andere functie binnen of buiten de Kamer. Extra beloning, gratificaties of een andere salarisschaal kunnen hieruit voortvloeien. Van elk gesprek wordt een verslag gemaakt voor het personeelsdossier.

ONDERNEMINGSRAAD

Op 18 januari 2006 komt de nieuwe Ondernemingsraad van de Tweede Kamer bij elkaar voor de officiële installatie. De Ondernemingsraad telt elf leden. Voor de nieuwe Ondernemingsraad staat 2006 in het teken van kennismaken met elkaar, het Managementteam en de werkzaamheden van de Ondernemingsraad.

De leden van de Ondernemingsraad vertegenwoordigen de medewerkers van de Kamer in het overleg met het Managementteam over allerlei personeelsaangelegenheden. De Ondernemingsraad behartigt binnen dat overleg zowel de belangen van de medewerkers als de gehele organisatie. Die belangen kunnen ook wel eens botsen. De Ondernemingsraad streeft naar een goede verhouding met het Managementteam.

In 2006 is gekeken hoe de Ondernemingsraad zichzelf beter in de markt kan zetten. De opkomst bij de verkiezingen in 2005 was hoog en dus wil de Ondernemingsraad zich graag op de juiste wijze verantwoorden tegenover haar achterban. Goede communicatie hoort daarbij. In 2007 zal

de Ondernemingsraad via verschillende communicatiekanalen meer van zich laten horen in de Kamerorganisatie.

REORGANISATIES

De Ondernemingsraad wordt bij elke reorganisatie binnen de Tweede Kamer betrokken. Zij moet het plan van aanpak goedkeuren en er zit vaak een lid van de raad in de Stuurgroep en de Plaatsingsadviescommissie. In 2006 liepen er reorganisaties bij de Beveiligingsdienst, Dienst Automatisering en de Stafdienst Financieel-Economische Zaken, en is er deel van het schoonmaakonderhoud uitbesteed.

De Ondernemingsraad is blij dat de Kamer in 2006 verder is gegaan met competentie management. Volgens de OR een belangrijk instrument voor medewerkers bij loopbaanontwikkeling. Verder heeft de raad twee speerpunten benoemd:

- mobiliteit;
- leeftijdsbewust personeelsbeleid;

FACILITEITEN

In het eerste loopjaar van de nieuwe Ondernemingsraad is extra tijd uitgetrokken voor scholing en training van de OR-leden en teambuildingsdagen, zowel onderling als met het Managementteam.

In 2006 is voor de leden van de Ondernemingsraad een faciliteitenregeling getroffen. In deze regeling is vastgelegd dat de donderdagochtend wordt vrijgehouden voor OR-werkzaamheden. OR-leden hebben recht op 4 uur compensatie per week voor OR-werkzaamheden, bestuursleden 6 uur en de voorzitter 8 uur. In 2007 wordt deze nieuwe regeling geëvalueerd.

FINANCIËN

Het budget (de begroting) van de Tweede Kamer maakt deel uit van de rijksbegroting. De rijksbegroting wordt gefinancierd uit belasting- en premiegeld dat door iedereen die in Nederland woont en werkt wordt afgedragen.

De daadwerkelijk gerealiseerde uitgaven ten laste van de begroting van de Tweede Kamer voor 2006 bedragen €107 miljoen. De grootste posten zijn salarissen voor Kamerleden en Nederlandse Europarlementariërs, ambtenaren en ondersteuning aan de fracties (veelal ook personeelskosten). Deze posten liggen voor het gehele jaar vast, ook in een jaar dat er verkiezingen zijn zoals in 2006 en verschuivingen kunnen optreden. De vergoeding aan fracties hangt af van het aantal zetels, maar partijen die zetels verliezen, krijgen nog een jaar het oude budget om hun contractuele verplichtingen na te kunnen komen.

Naast de personele uitgaven heeft de Kamerorganisatie materiële uitgaven, bijvoorbeeld voor computers, meubilair, schoonmaakmiddelen, keukengerei en voedingsproducten, kantoorartikelen, folders maar ook voor de bouw van een nieuwe website of de aanschaf van een nieuw automatiseringssysteem voor de financiële administratie.

Binnen de ambtelijke organisatie is de Stafdienst Financieel-Economische Zaken verantwoordelijk voor de financiële huishouding van de Tweede Kamer. De Stafdienst FEZ stelt de begroting op en begeleidt diensten bij het opstellen van de financiële jaarplannen. Gedurende het jaar controleert FEZ of de verschillende diensten hun plannen uitvoeren en zich daarbij houden aan de begroting. De Stafdienst rapporteert hierover aan het Managementteam.

De Kamer heeft een kasbegroting en dat houdt in

dat je (bijna) geen geld kunt reserveren of doorschuiven naar het volgende jaar. Dat geldt voor de hele rijksoverheid. Op twee momenten in het jaar, in het voorjaar en in het najaar, is het mogelijk extra budget aan te vragen voor noodzakelijke uitgaven of budget in te leveren als dit niet meer nodig is. In 2006 is onder meer een aanvullend budget gevraagd voor kosten rondom de vervroegde verkiezingen.

De laatste jaren is meer en meer de nadruk gelegd op beheerst uitgeven. Dat wil zeggen dat er vooraf helderheid moet zijn over de doelstel-

BEGROTING EN VERANTWOORDING

Een aantal jaren geleden is rijksbreed de nieuwe begrotings(verantwoordings)systematiek geïntroduceerd die tot doel heeft uitgaven meer inzichtelijk te maken. Wat is er met het geld gebeurd, zijn de doelstellingen gehaald, wat is het resultaat? Dit wordt de VBTB-systematiek (van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording) benoemd.

In de begroting staan drie vragen centraal:

- wat willen we bereiken?
- wat gaan we daarvoor doen?
- wat mag het kosten?

In de verantwoording staan ook drie vragen centraal:

- wat hebben we bereikt?
- wat hebben we daarvoor gedaan?
- wat heeft het gekost?

BEGROTINGSCYCLUS

De begrotingen van de Eerste en Tweede Kamer vormen samen hoofdstuk IIA van de Rijksbegroting en vallen dus niet onder een bepaald ministerie. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties treedt op als coördinerend bewindspersoon voor de Hoge Colleges van Staat (waaronder de Tweede Kamer) en verdedigt de begrotingen van de Hoge Colleges in de ministerraad.

Raming

Het jaarlijkse proces begint met de voorbereiding van het interne begrotingsvoorstel (de Raming). De Stafdienst Financieel-Economische Zaken (FEZ) begeleidt dat proces. De budgethouders binnen de ambtelijke diensten maken een voorstel met plannen voor het komende jaar en de hoeveelheid middelen die daarvoor ingezet moet worden. Al deze voorstellen worden verzameld, beoordeeld en gebundeld door de medewerkers van FEZ en voorzien van een advies aan het Managementteam (MT) voorgelegd.

Presidium

Zodra het MT goedkeuring heeft verleend, gaat het Ramingsvoorstel eerst naar het Presidium, het dagelijks bestuur van de Tweede Kamer. De

Raming wordt in de Kamer op dezelfde wijze behandeld als een wetsvoorstel. Vragen van de Presidiumleden en de commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden beantwoord door het MT en FEZ. Indien noodzakelijk vindt overleg plaats met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Voorzitter

Vervolgens wordt de Raming vlak voor het zomerreces behandeld. De Voorzitter verdedigt de Raming tegenover de Kamer. Het is aan de Kamer zelf om te bepalen of zij mogelijk afwijkende standpunten van de ministerraad overneemt. Uiteindelijk stelt de Kamer zelf de eigen begroting vast.

Prinsjesdag

Nadat de Raming is vastgesteld, wordt deze verwerkt in het begrotingsvoorstel dat deel is van de Rijksbegroting. Op Prinsjesdag wordt de Rijksbegroting gepresenteerd aan de Staten-Generaal. Officieel wordt het begrotingsvoorstel dan nog een keer plenair behandeld, maar gebruik is dat, gelet op de voorafgaande behandeling van de Raming, niet meer inhoudelijk op het aandeel van de Tweede Kamer wordt ingegaan.

lingen (VBTB). Ook wordt gestreefd naar een meer gelijkmatige besteding van de budgetten over het jaar, om geld dat is begroot ook te benutten en zo de jaarplannen ten uitvoer te brengen die er op gericht zijn om de Tweede Kamer optimaal te laten functioneren. In 2006 heeft FEZ de druk opgevoerd op de budgethouders van de ambtelijke diensten om zich te houden aan de financiële regels.

INKOOP

Een van die regels is dat alle aankopen van producten en diensten langs Bureau Inkoop moeten gaan. Bureau Inkoop registreert, adviseert en voert bestellingen uit. Bij bedragen boven de € 137.000 over 4 jaar gerekend, moet Europees aanbesteed worden.

Transparantie, verantwoord omgaan met geld en gelijke kansen voor iedereen, behoren tot de

doelstelling van de Europese aanbesteding. In een aanbesteding staat een nauwkeurige omschrijving van de gezochte dienst of het product (het bestek), met daarnaast selectie- en gunningscriteria. Zodat ondernemers zien aan welke voorwaarden hun product en bedrijf moeten voldoen om in aanmerking te komen als leverancier van de Tweede Kamer. Deze criteria moeten helder en eenduidig zijn. Voor Bureau Inkoop is het zaak de markt voor

EUROPESE AANBESTEDING

In 2004 heeft de Europese Unie (EU) richtlijnen uitgevaardigd voor de aanbesteding van overheidsopdrachten boven een bepaalde drempelwaarde. Een van de uitgangspunten is dat elke aanbieder van producten en diensten in de Europese Unie een eerlijke kans moet krijgen om een opdracht binnen te halen waar dan ook in de Europese Unie. Overheden mogen daarbij lokale ondernemers niet voortrekken. Er mogen in de aanbesteding dus ook geen eisen staan waaraan alleen bedrijven in het eigen land kunnen voldoen.

Iedere Europese aanbesteding wordt gepubliceerd in het Publicatieblad van de EU.

Ed de Bakker, inkoop Bureau Inkoop **Facilitaire Dienst** “Alles waar een factuur tegenover staat, een product of een dienst die betaald moet worden, komt langs bij Bureau Inkoop. Wij kopen goederen in en huren mensen in. Dat betekent offertes aanvragen, opdrachten plaatsen, contact onderhouden met leveranciers, met onze interne klanten, de budgethouders, en met medewerkers van de Stafdienst Financieel-Economische Zaken (FEZ). Wij zijn dienstverlenend aan de hele organisatie. Wij willen snel, goed en voor een marktconforme prijs leveren. De nadruk ligt steeds meer op diensten. Bestellen van penen, papier en andere routineproducten gaat grotendeels automatisch.”

“Als iemand iets wil aanschaffen komt hij bij ons met een aanvraagformulier (Vota), ondertekend door de budgethouder. Wij kijken dan of de aanvraag voldoet aan onze eigen inkoopprocedures. Voor orders boven een bepaalde drempelwaarde moet je bijvoorbeeld meerdere offertes aanvragen. Grote investeringen moeten worden goedgekeurd door het hoofd FEZ. Ook zijn er drempelbedragen waarbij een Europese aanbestedingsprocedure opgestart moet worden. Zo zijn er wel meer spelregels.”

“Onze taak is om budgethouders te adviseren en te helpen. Wij doen ook het contractbeheer. Als er bijvoorbeeld een automatiseringssysteem wordt aangeschaft hoort daar vaak een onderhoudscontract bij. Wij bewaren al dat soort contracten en overeenkomsten centraal. Het voordeel van professionele inkoop is het stroomlijnen van de processen en kosten-efficiency.”

een bepaald product of dienst grondig te verken-
nen en de aanbesteding goed te beschrijven. Je hebt
daarvoor harde eisen, behoeften en wensen van ge-
bruikers binnen de Kamer nodig. In de gunningscri-
teria wordt vastgelegd hoe zwaar de diverse punten
wegen. Aanbieders die afvallen in de selectie- en
gunningprocedure hebben recht op een gemotiveerde
en gedocumenteerde afwijzing. Voor de Kamer is
de economisch meest voordelige aanbidding (in ver-
reweg de meeste gevallen) daarbij leidend. Dan gaat
het niet alleen om de prijs, maar ook om de kwaliteit
van het product of de dienst.

Een Europese aanbesteding neemt vier tot vijf
maanden in beslag. Bureau Inkoop huurt externe
deskundigheid en werkt bij Europese aanbestedin-
gen waar mogelijk samen met andere overheids-
instellingen, zoals ministeries. In 2006 zijn acht
aanbestedingen afgerond.

De afhandeling van rekeningen is een taak van
de diensten en Stafdienst FEZ gezamenlijk. FEZ

krijgt alle rekeningen toegestuurd, de diensten
geven aan of de prestatie is geleverd en FEZ zorgt
vervolgens voor de betaling.

BEHEERSBAAR

Een ander element waar meer nadruk op is komen
te liggen, is de beheersbaarheid van de organisa-
tie. Ook in financiële zin. Bij de ontwikkeling van
nieuwe producten en diensten moet meteen ook
gekeken worden naar de kosten die beheer en
verdere ontwikkeling met zich zullen meebrengen.
Moet er personeel worden getraind, een extra
werkruimte worden ingericht, onderhoudscon-
tracten worden afgesloten met externe partijen?
Ook die inzet van mensen en middelen weegt mee
in de besluitvorming of een investering zinvol en
verantwoord is. Alles vanuit het oogpunt dat de
Tweede Kamer op een verantwoorde en transpa-
rante wijze omgaat met publiek geld.

Mimi Tsiang is medewerker verificatie en debiteu-
renadministratie van **Stafdienst Financieel-Econo-
mische Zaken**. “Wij controleren elke inkooporder,
wat wij noemen verzoek tot aanschaf (VOTA), die via
Bureau Inkoop binnenkomt. Aan de hand van onze
verificatie-instructie lopen wij alles na: zijn er offer-
tes aangevraagd, staan de vereiste handtekeningen
en het juiste verplichtingenummer erop? Staan de
goede contracten en overeenkomsten vermeld? Wij
rekenen alles na.”

“Facturen komen binnen bij ons secretariaat en wor-
den daar geregistreerd. In principe worden facturen
binnen 30 dagen betaald, maar soms ontbreekt

bepaalde informatie. Dan moeten we dat eerst uit-
zoeken. Zelf kijken we na of de factuur overeenkomt
met de inkooporder: bedrag, levering etc. Dan gaat
het naar de budgethouder ter ondertekening.”
“Soms krijgen we een herinnering, maar dan blijkt
er nooit eerder een factuur gestuurd te zijn en
soms betreft het rekeningen die helemaal niet
voor de Tweede Kamer zijn, maar bijvoorbeeld
voor het ministerie van Algemene Zaken. Die zijn
gewoon verkeerd bezorgd. Daarnaast maken we
de betaallijsten en maandelijks een facturenover-
zicht voor de budgethouders met facturen die nog
openstaan.”

BEGROTING EN UITGAVEN VAN DE TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL IN 2006

	BEGROOT	UITGAVEN
Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer		
Schadeloosstelling	22.309.000	21.662.364
Pensioenen en wachtgeld	8.507.000	7.460.356
Wetgeving en controle Tweede Kamer		
Exploitatie-uitgaven, nadere detaillering		
Pensioenen en wachtgeld	362.000	377.810
Regulier personeel Tweede Kamer	30.589.600	30.408.799
Inhuurkrachten	2.583.600	2.243.365
Vorming en opleiding	861.900	789.891
Materiële uitgaven	20.218.900	19.785.737
Onderzoeksbudget	1.021.000	383.574
Drukwerk	2.774.000	2.793.435
Fractiekosten	19.168.000	18.933.016
Uitzending Leden	419.000	314.789
Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer		
Apparaat Griffie Interparlementaire Betrekkingen	460.000	414.391
Interparlementaire betrekkingen	1.454.000	1.176.579
Totaal	110.728.000	106.744.106

UITGAVE

Dienst Communicatie

COÖRDINATIE

Serien Wiggers

TEKST EN EINDREDACTIE

Gerry van Bakel

VORMGEVING

Jasper Fruitema

FOTOGRAFIE

Hans Kouwenhoven

PRODUCTIE

Facilitaire Dienst, Reprografische Afdeling

MET DANK AAN

Michel Meerts

Michiel Groenendijk

Wouter Zwijnenburg

Anneke Nulle

Milda Voskamp

Theo Schoenmakers

ISBN/ EAN: 978 – 90 – 78654 – 03- 2

